

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
T.a.v. de mevr. A. Mentink,
Senior juridisch (beleids)adviseur Wijkzaken
Postbus 21000,
8900 JA Leeuwarden

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie

t (058) 233 79 30

e-mail

husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank

NL48 BNGH 0285 0223 50

Betreft: Verzoek om toelichting op uitgebracht advies betreffende
woonschip de Mistral. Ligplaats Harlingervaart te Leeuwarden.

Leeuwarden, 15 februari 2021.

Geacht College,

Naar aanleiding van bovenvermeld verzoek, om een toelichting op uitgebracht advies betreffende woonschip de Mistral met de ligplaats Harlingervaart te Leeuwarden berichten wij u het volgende.

Door Joh. Hobma lid Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Hûs en Hiem afd. schepen en J.C. van Zellingen voorzitter Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Hûs en Hiem gemeente Leeuwarden.

De Mistral is een omgebouwde Wad en Sontvaarder naar een coastermodel. Er is door onze voorgangers een positief pre-welstandsadvies gegeven in 2015 voor een ligplaats in Leeuwarden aan de Harlingertrekvaart. Hiervoor is het ontwerp volgens de ingediende tekening gedateerd 12-5-2015 (pagina 3) getoetst aan de toen geldende regeling uit 2015.

Historie.

Voor WOII en daarna zijn er veel schepen welke in de kustvaart voeren omgebouwd van zeilschip naar motorschip. De motoren werden steeds beter waardoor de tuigage niet meer nodig was. Dit was voor de eigenaren/reders dan ook reden de schepen aan te passen. Men hoefde niet meer buiten te sturen, er werden stuurhutten geplaatst en op het achterschip werd vaak een kampanje gebouwd. Mede hierdoor werd de toegankelijkheid van de luikhoofden beter en kon er door de den en de boorden te verhogen meer geladen worden. De zeewaardigheid werd ook verbeterd door het hoger achterschip en een stuurhut welke zich hoger boven de waterlijn bevond. Er zijn in deze periode vele schepen enorm verbouwd. Je moet een kenner zijn om het oorspronkelijke vaak zeer fraaie casco terug te vinden.

Enkele voorbeelden.

Originele driemastschoener
Oosterschelde foto 1922.

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie

t (058) 233 79 30

e-mail

husenhiem@husenhiem.nl

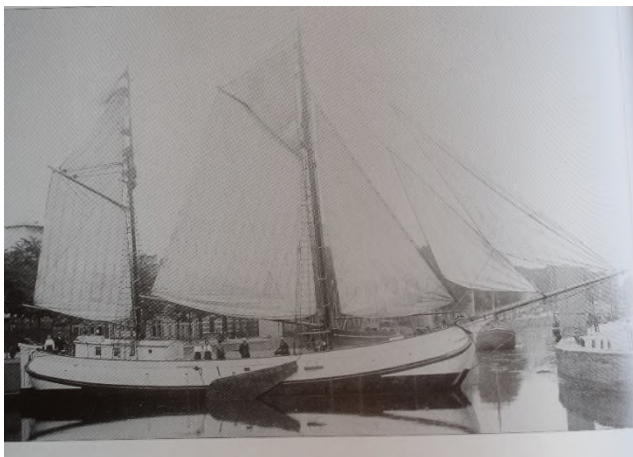
www.husenhiem.nl

bank

NL48 BNGH 0285 0223 50

Zelfde schip na totale
aanpassing
foto 1987.
Stuurhut en kampanje hebben
plaats ingenomen van open
stuurstand en roef.

Oostzeetjalk in originele staat
met aangehangen roer en roef.
1910

Oostzeetjalk verbouwd tot
"coaster". Tjalkenkop
vervangen en achterschip
voorzien van een kampanje
met daarboven een stuurhut.

Helaas is het niet mogelijk om bij onze voorgangers van Hûs en Hiem informatie in te winnen over hun advies betreffende de Mistral. Het advies zal naar alle waarschijnlijkheid gebaseerd zijn op de historische ontwikkeling van de kustvaart schepen zoals getoond op bovenstaande foto's. (pagina 2)

Ons is gevraagd advies uit te brengen over een aantal zaken welke niet geheel duidelijk zijn voor mensen met weinig of geen nautische kennis en achtergrond.

De huidige Mistral is gebouwd op het casco van een Wad en Sontvaarder, de Stad Zwolle. De opdrachtgever voor de verbouw van de Mistral heeft in 2015 een plan ingediend wat enigszins lijkt op de verbouw van de Oosterschelde naar de Silvan. (voorbeeld pagina 2) Een ware metamorfose. Een schip met een stuurhut en een kampanje. In de welstandsnota van 2015 staat niets vermeld over afmetingen van een kampanje, ook niet in daarop volgende nota's.

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

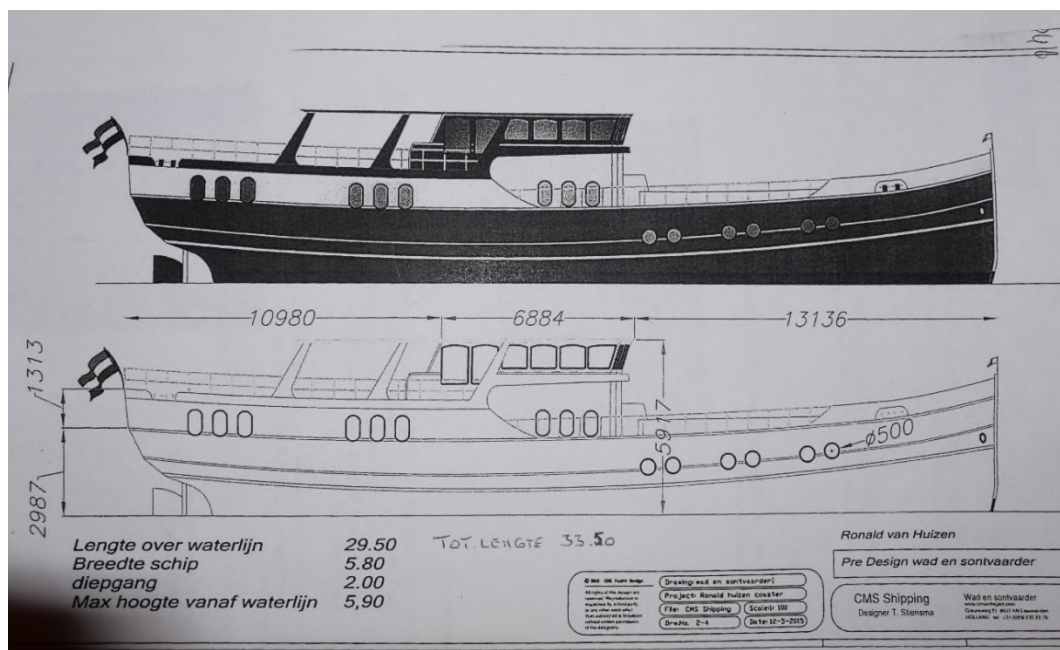
bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Stuurhut

Het ontwerpplan is op tekening goedgekeurd volgens de geldende voorwaarden van 2015. De maximale stuurhutlengte mocht volgens de toen geldende regels 20% van de lengte van het schip zijn. Ook in de welstandsnota die van kracht was op het moment dat de ligplaatsvergunning werd aangevraagd stond dit criterium. In de meest recente welstandsnota wordt deze maat verhouding nog steeds voorgeschreven.

De door een landmeter gemeten lengte van de vloer is 0,3 % en van het plafond 1,7% meer. Waarschijnlijk is dit tijdens de verbouw ontstaan. Deze overschrijdingen zijn volgens de commissie geen probleem voor het totaalbeeld van het schip. Het aanzicht van de stuurhut en het schip veranderd niet zichtbaar als deze een paar centimeter korter zou zijn.

Advies is om doormiddel van de afwijking uit de welstandsnota medewerking te verlenen aan deze overschrijding van de stuurhutlengte.

Ingediende tekening 12-05-2015 voor het pre-welstandsadvies.

Kampanje

In de entomologie staat over kampanje *De ontleende betekenis had betrekking op een gebruiksfunctie: 'kajuit, kombuis, provisiekamer op het achterschip'. Op de 16^e-eeuwse zeeschepen bevonden deze zich op het hoog opgebouwde achterschip, zodat kampanje dat deel van het schip kon gaan aanduiden, onafhankelijk van de functie. Vervolgens betekende het woord nog uitsluitend het dek op dat achterschip.*

Zoals ook op de foto's op pagina 2 te zien is er een duidelijk verschil tussen roef/kajuit welke op het dek geklonken is en een kampanje welke onderdeel is van het achterschip.

Op de Mistral is er duidelijk sprake van een kampanje. In de ligplaatsvoorwaarden van 2015 staat niets vermeld over afmetingen voor een kampanje evenals de daarop volgende nota.

Hoogte/afmetingen schip op zichzelf bezien

Het originele casco is onder anderen verhoogd om het totale aanzicht in verhouding te brengen met de hoogte van de stuurhut en kampanje. Doordat de kampanje erg ver doorloopt naar voren en daarvoor nog een grote en hoge stuurhut staat is het eindresultaat een redelijk hoog schip.

Ook het voorschip en het boeisel zijn behoorlijk verhoogd. Het totale ontwerp heeft in een pre-welstandsadvies van 2015 een positief advies gekregen volgens de toen geldende ligplaatsvoorwaarden voor zeeschepen. Er wordt verwezen naar Artikel 4.3.1.2. van de welstandsnota van 2016. Hierin staat dat de romp het gedeelte van het schip is wat grotendeels in het water ligt. Bij het pre-welstandsadvies van 2015 bestond deze regel niet en kon hier dus ook niet aan getoetst worden. Dat de romp niet grotendeels onder water ligt heeft te maken met het feit dat de kampanje deel uitmaakt van de romp. Overigens ligt behalve geladen schepen geen enkel schip grotendeels met de romp onder water.

Optisch zou het schip fraaier worden als het bovenste gedeelte van de kampanje wit geschilderd zou worden zoals ook op de tekening van 12-5-2015 (pagina 3) staat.

Ook is er gevraagd naar een oordeel over de aan dek bevindende ruimtes in relatie tot andere bouwwerken in vormgeving, volume, materiaal en kleur bij het totaal ontwerp van het schip passen.

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Het dirksluik en luikenhoofd op het voordek zijn niet storend te groot in vorm passend voor een zeeschip. De kleuren zijn niet storend. Het nut van het kraaiennest in de navigatie/hijsmast is ons echter niet duidelijk.

Het luikhoofd voor de stuurhut is niet te groot of storend in het totaal ontwerp voor dit schip. De staat van onderhoud is van de Mistral is zeer goed. Het uitgevoerde ijzerwerk is netjes.

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50

Foto Mistral
bakboord achter
gelegen aan
Harlingertrekvaart
2021

Foto Mistral
bakboord voor
gelegen aan
Harlingertrekvaart
2021

Foto coasters
afgemeerd aan
Harlingertrekvaart

Voor wat de hoogte van de Mistral betreft is er in de loop der tijd niet veel veranderd zoals te zien op de foto van ladende en lossende zeeschepen aan de Harlingertrekweg.

Hoogte/afmetingen schip in relatie tot de omgeving

De Mistral ligt momenteel afgemeerd aan de Harlingertrekvaart. Dit gebied ten westen van de binnenstad, kenmerkt zich door grote stedenbouwkundige lijnen (Harlingertrekweg, Snekertrekweg, Harlingervaat, etc.) en grootschalige bebouwing. (woongebouwen, kantoor- en bedrijfspanden, etc.) Wanneer de commissie de hoogte van de Mistral ten aanzien van de context bekijkt is er volgens ons geen sprake van een buitensporigheid in het omgevingsbeeld. De grootschaligheid van de omgeving en de relatief grote afstanden tussen alle objecten maakt de korrelmaat van de Mistral volgens de commissie acceptabel.

In het beleid van 2016 is daarnaast aangegeven dat de ligplaatsen aan de Sneker- en Harlingertrekweg in verband met de bereikbaarheid te water en de locatie specifieke kenmerken, bestemd zijn voor de grotere schepen, bijvoorbeeld uit de voormalige zeevaart. Aangezien voormalige zeeschepen over het algemeen groter/forser zijn dan voormalige binnenvaart is de toegestane maatvoering bij zeeschepen ruimer.

Hoewel de afmetingen van de Mistral fors te noemen zijn, acht de commissie de verhoudingen van het schip, op zichzelf bezien en in relatie tot zijn omgeving, acceptabel en voldoet het aan redelijke eisen van welstand.

Hopend u hiermee voldoende van informatie te hebben voorzien.
Namens de commissie,

Johannes Hobma
Jasper van Zellingen

J.W. Frisostraat 1
8933 BN Leeuwarden

administratie
t (058) 233 79 30

e-mail
husenhiem@husenhiem.nl

www.husenhiem.nl

bank
NL48 BNGH 0285 0223 50